

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/25/2018
Identifikačné číslo spisu: 6617010006
Dátum vydania rozhodnutia: 14.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6617010006.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvinenej M. K. pre pokračovací zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 14. mája 2018 v Bratislave dovolanie M. K. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. júla 2017, sp. zn. 3To/62/2017 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Tr. por. dovolanie obvinenej M. K. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Lučenec rozsudkom z 23. februára 2017, sp. zn. 3 T 2/2017 uznal obvinenú M. K. za vinnú z pokračovacieho zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, 3 písm. a) na skutkovom základe, že

1) v snahe získať finančný prospech sprostredkovala klienta pre spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., (t.č. Intrum Justitia Holding a.s., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava), a to tak, že na základe e-mailom doručených dokladov s prílohami na meno F. A., nar. XX.XX.XXXX, od neznámeho odosielateľa 09.12.2013 vyplnila do žiadosti o pôžičku vo výške 5.000,- Eur osobné údaje označeného klienta, ďalej jeho zamestnávateľa a príjem, kde na podklade uvedených nepravdivých skutočností bola žiadosť schválená a následne uzatvorila v Lučenci 09.12.2013 zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 4620502188 na sumu 5.000,- Eur v mene F. A., ktorú bez jej vedomia a súhlasu podpísala a po podpise zmluvy bol poukázaný na účet obvinenej, ktorého číslo do žiadosti uviedla, čím taktó zaviazala zmluvne F. A. splácať pôžičku v 60-tich mesačných splátkach, ktoré však neboli splácané, pričom bolo zistené, že v mene žiadateľky do zmluvy obvinená uviedla nepravdivé údaje o jej zamestnaní a príjme, čím pre spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, (t.č. Intrum Justitia Holding a.s., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava) spôsobila škodu vo výške 5.000,- Eur,

2) v snahe získať finančný prospech sprostredkovala klienta pre spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. (t.č. Intrum Justitia Holding a.s., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava), a to tak, že na základe e-mailom doručených dokladov s prílohami na meno V. R., nar. XX.XX.XXXX, od neznámeho odosielateľa

30.12.2013 vyplnila do žiadosti o pôžičku vo výške 10.000,- Eur osobné údaje označeného klienta, ako aj jeho rodičov ako vlastníkov nehnuteľnosti v mieste jeho trvalého bydliska, ďalej jeho zamestnávateľa a príjem, kde na podklade uvedených nepravdivých skutočností bola žiadosť schválená a následne uzatvorila v Lučenci 30.12.2013 zmluvu o poskytnutí pôžičky na bývanie č. 4620508767 na sumu 10.000,- Eur v mene V. R., ktorú bez jeho vedomia a súhlasu, ako aj vlastníkov nehnuteľnosti, podpísala a po podpise zmluvy bol poukázaný úver na účet obvinenej, ktorého číslo do žiadosti uviedla, čím takto zaviazala zmluvne V. R. splácať pôžičku v 120-tich mesačných splátkach, ktoré však neboli splácané, pričom bolo zistené, že v mene žiadateľa do zmluvy obvinená uviedla nepravdivé údaje o jeho zamestnaní a príjme, čím pre spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, (t.č. Intrum Justitia Holding a.s., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava) spôsobila škodu vo výške 10.000,- Eur,

3) v snahe získať finančný prospech sprostredkovala klienta pre spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., (t.č. Intrum Justitia Holding a.s., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava) a to tak, že na základe e-mailom doručených dokladov s prílohami na meno H. U., nar. XX.XX.XXXX, od neznámeho odosielateľa 11.04.2014 vyplnila do žiadosti o pôžičku vo výške 5.000 ,- Eur osobné údaje označeného klienta, ďalej jeho zamestnávateľa a príjem, kde na podklade uvedených nepravdivých skutočností bola žiadosť schválená a následne uzatvorila v Lučenci 11.04.2014 zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 5540502217 na sumu 5.000 Eur v mene H. U., ktorú bez jeho vedomia a súhlasu podpísala a po podpise zmluvy bol poukázaný úver na účet obvinenej, ktorého číslo do žiadosti uviedla, čím takto zaviazala zmluvne H. U. splácať pôžičku v 60-tich mesačných splátkach, ktoré však neboli splácané, pričom bolo zistené, že v mene žiadateľa do zmluvy obvinená uviedla nepravdivé údaje o jeho zamestnaní a príjme, čím pre spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, (t.č. Intrum Justitia Holding a.s., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava) spôsobila škodu vo výške 5.000,- Eur,

4) v snahe získať finančný prospech sprostredkovala klienta pre spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., (t.č. Intrum Justitia Holding a.s., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava) a to tak, že na základe e-mailom doručených dokladov s prílohami na meno J. V., nar. XX.XX.XXXX, od neznámeho odosielateľa 13.12.2013 vyplnila do žiadosti o pôžičku vo výške 5.000,- Eur osobné údaje označeného klienta, ďalej jej zamestnávateľa a príjem, kde na podklade uvedených nepravdivých skutočností bola žiadosť schválená a následne uzatvorila v Lučenci 13.12.2013 zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 4620504672 na sumu 5.000,- Eur v mene J. V., ktorú bez jej vedomia a súhlasu podpísala a po podpise zmluvy bol poukázaný úver na účet obvinenej, ktorého číslo do žiadosti uviedla, čím takto zaviazala zmluvne J. V. splácať pôžičku v 60-tich mesačných splátkach, ktoré však neboli splácané, pričom bolo zistené, že v mene žiadateľky do zmluvy obvinená uviedla nepravdivé údaje o jej zamestnaní a príjme, čím pre spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, (t.č. Intrum Justitia Holding a.s., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava) spôsobila škodu vo výške 5.000,- Eur.

Okresný súd Lučenec obvinenej M. K. za to uložil podľa § 222 ods. 3, § 38 ods. 5, § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov nepodmienečne so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 3 T 97/2015 z 20. októbra 2015 pre zločin podľa § 222 ods. 3 Tr. zák. v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 To 128/2015 z 2. februára 2016, a to trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvinenú zaviazal nahradiť poškodenej spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. Kežmarok (t.č. Intrum Justitia Holding a.s., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava) spôsobenú škodu 25.000,- Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodenú spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. Kežmarok (t.č.

Intrum Justitia Holding a.s., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava) so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podala obvinená v zákonom stanovenej lehote odvolanie, a to ihneď do zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 23. februára 2017, ktoré následne písomne odôvodnila. V dôvodoch odvolania zvýraznila svoj vysoký vek, zdravotný stav a ochotu nahradiť spôsobenú škodu, pričom sa dožadovala miernejšieho trestu. Podľa obvinenej jej mal byť ustanovený obhajca už v prípravnom konaní, keďže vzhľadom na jej vek a rozumové schopnosti a naivitu mala mať obhajcu ex offio. Tiež mal byť vyšetrený jej duševný stav a priznané poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm. b), l) Tr. zák. V závere odvolania navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť na nové prejednanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 19. júla 2017, sp. zn. 3To/62/2017 (č.l. 480-484) podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvinenej M. K. zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. júla 2017, sp. zn. 3To/62/2017, podala obvinená prostredníctvom ustanoveného obhajcu 15. januára 2018 dovolanie. Dovolanie oprela o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Tr. por., že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinená videla v tom, že súd prvého stupňa nesprávne použil ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák., ako aj § 42 ods. 1 Tr. zák., nakoľko pre použitie § 38 ods. 5 Tr. zák. neboli splnené zákonné predpoklady. V rámci dovolania obvinená opísala priebeh konania, pričom uviedla, že v jej prípade jej bol napadnutým rozsudkom uložený trest s použitím ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zák. za štyri skutky, ktorých sa mala dopustiť dňa 9. decembra 2013, 13. decembra 2013, 30. decembra 2013 a 11. apríla 2014, ktoré mali naplniť skutkovú podstatu pokračovacieho zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, 3 Tr. zák. Skutok, za ktorý bola právoplatne odsúdená v minulosti, a to rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3 T 97/2015, ktorý súd podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil, sa stal dňa 11. februára 2014, právoplatný dňom 2. februára 2016, pričom uvedené skutky nepáchala potom, ako už bola právoplatne uznaná vinnou za iný zločin, a preto súd pri ukladaní trestu nemal použiť ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák. Podľa obvinenej je uloženie trestu odňatia slobody súhrnným rozsudkom v trvaní 6 rokov a 6 mesiacov neprimerané a súd takto uložený trest neodôvodnil inými skutočnosťami, než nesprávnou aplikáciou ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zák., je rozsudok v tejto časti nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

Obvinená ďalej uviedla, že konala veľmi ľahkovážne v určitom období jej života a vzhľadom na jej vysoký vek a zdravotný stav žiada o uloženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, pričom súdy by mali trest uložiť uvážlivo, aby naplnil cieľ a účel trestania a má byť cieleň len na páchatel'a a viesť k jeho náprave, pričom nemá byť neprimerane prísny a krutý.

V závere dovolania obvinená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/62/2017, ako aj rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3 T 2/2017 a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal vec na opätovné rozhodnutie prvostupňovému súdu a rozhodol na neverejnom zasadnutí vzhľadom k jej vysokému veku a zlému zdravotnému stavu.

Súd prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania na vyjadrenie ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté. Možnosť vyjadriť sa využila okresná prokurátorka podaním došlým na súd prvého stupňa dňa 16. februára 2018 (č.l. 559-562).

Okresná prokurátorka vo svojom vyjadrení uviedla, že dovolanie obvinenej považuje za účelové, pričom

čo sa týka obidvoch dôvodov dovolania, a to neprimerane prísneho trestu mimo zákonom určenej trestnej sadzby, ako aj nesprávneho použitia ustanovenia § 38 ods. 5 a § 42 ods. 1 Tr. zák. tak s nimi nemožno súhlasiť, nakoľko v prípade nevyužitia ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zák. je toto ustanovenie obmedzené len čo sa týka § 38 ods. 4 Tr. zák. a využíva sa v prípadoch recidívy v páchaní zločinu. Pod pojmom opätovné je potrebné rozumieť spáchanie zločinu potom, čo bol páchatel právoplatne odsúdený za iný zločin, pričom táto podmienka bola splnená, pretože predchádzajúce odsúdenie bolo taktiež za zločin úverového podvodu. Na tento znak sa neprihliadne ak predchádzajúce odsúdenie za zločin bolo zahladené. Nie je rozhodujúci časový úsek medzi predchádzajúcim odsúdením a spáchaním nového zločinu. Obmedzenie sa nachádza taktiež v ustanovení § 38 ods. 7 Tr. zák. v tom ohľade, že ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný alebo súhrnný trest, ako to bolo podľa § 42 Tr. zák. v tejto konkrétnej trestnej veci, toto by sa nepoužilo, ak by súčasné použitie týchto ustanovení bolo pre páchatel'a neprimerane prísne. Prokurátorka má za to, že v danom prípade uloženie trestu okresným súdom vo výmere 6 rokov 6 mesiacov a jeho potvrdenie krajským súdom je zákonné, náležité odôvodnené a nebolo neprimerane prísne, pretože trest bol uložený na dolnej hranici trestu odňatia slobody takto zvýšenej trestnej sadzby.

V závere okresná prokurátorka uviedla, že v dovolacom konaní nedošlo k porušeniu práv obvinenej, či už vo vzťahu k Trestnému zákonu alebo Trestnému poriadku, prípadne Ústavy Slovenskej republiky, alebo Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Vyjadrenie prokurátora bolo súdom prvého stupňa doručené obvinenému a jeho obhajcovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Dovolanie podala obvinená prostredníctvom obhajcu, čo je v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo bolo podané vo veci, v ktorej procesná strana - obvinená, tento mimoriadny opravný prostriedok nemôže podať.

Zo spisového materiálu vyplýva, že obvinená na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby a poučení predsedom senátu po porade s obhajcom urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinná zo spáchania všetkých skutkov a následne súd podľa § 257 ods. 6 Tr. por. vyhlásenie obvinenej ohľadom jej viny prijal (č.l. 453). Zároveň bola predsedom senátu poučená o následkoch takého vyhlásenia.

Podľa § 257 ods. 1 Tr. por. po prednesení obžaloby predseda senátu poučí obžalovaného o jeho práve urobiť niektoré z vyhlásení, že a) je nevinný, b) je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, c) nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe.

Podľa § 257 ods. 2 Tr. por. predseda senátu súčasne obžalovaného poučí o následkoch vyhlásenia podľa odseku 1 písm. b) alebo písm. c), a to v rozsahu podľa odsekov 5 a 8.

Podľa § 257 ods. 5 Tr. por., ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že dovolanie možno podať aj proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu, ktorý bol vydaný po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny. Nie je tam však špecifikovaný subjekt, ktorému toto právo prislúcha, preto je nevyhnutné z ďalších ustanovení Trestného poriadku vyvodit' subjekt - oprávnenú osobu v zmysle § 369 Tr. por. - na podanie tohto

mimoriadneho opravného prostriedku v prípadoch podľa § 257 ods. 5 Tr. por.

Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. dovolanie z dôvodov § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 369 ods. 2 Tr. por. proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Ustanovenie § 369 ods. 2 Tr. por. neoddeliteľne nadväzuje na § 257 ods. 5 Tr. por., pričom zrozumiteľne a jednoznačne vymedzuje subjekty oprávnené podať dovolanie - oprávnené osoby a „okruh“ rozhodnutí, ktoré môžu dovolaním napadnúť. Proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený na základe prijatého vyhlásenia obvineného podľa § 257 ods. 5 Tr. por., tak môže podať dovolanie iba minister spravodlivosti aj to iba poukazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že obvinená nie je oprávnenou osobou na podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a preto dovolací súd dovolanie obvinenej M. K. podľa § 382 písm. b) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.